

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 106

číslo: 8

22. února 2026

Cena: 14 Kč

Církev československá husitská se zapojuje do výročí Františka Palackého

Na podzimním církevním zastupitelstvu 22. 11. 2025 bylo do celocírkevních akcí roku 2026 přiřazeno také výročí Františka Palackého, od jehož úmrtí uplyne 150 let (zemř. 26. 5. 1876). Palacký byl historikem, politikem, básníkem, estetikem, jazykovědcem a demokratem, který stojí na počátku české novodobé historické vědy, kultury i politiky. Stal se ústřední postavou našeho národního obrození nejen svým dílem vědeckým a organizačním, nýbrž i v hlubším ideovém smyslu (J. M. Lochman). V Palackém vrcholí dílo národního obrození. Bývá charakterizován jako „evangelík, který přesahoval svoji vlastní církev“, a označován za „největšího Čecha 19. století“. Současně je „jedním z největších Evropanů, kteří kdy vzešli z českého prostředí“ (J. Kořalka).

Pro Církev československou husitskou je tato osobnost inspirující z více důvodů. Pokusme se některé z nich naznačit. Především je to Palackého vztah k národu. Palacký se rozhodl, že svůj život, své schopnosti a veškeré nasazení zasvětil národu. Pro zakladatelskou generaci naší církve byl také charakteristický silný vztah k národu a jeho kultuře. Nová církev se snažila svým náboženským programem oslovit národ a českou společnost.

Další podstatný styčný bod je Palackého zájem o Jana Husa a husitství. Palacký jako historik, opírající se o studium dobových pramenů, postavil do centra svého badatelského zájmu husitství, které bylo do té doby v rakouském dějepiscetví líčeno tendenčně nebo záměrně opomíjeno. Tato Palackého dějinná koncepce pak byla Tomášem G. Masarykem zahrnuta do jeho filozofie českých dějin, která sehrála svoji ideovou úlohu při budování samostatného státu. Naše církev vnímá osobnost Jana Husa a husitství jako svoji stěžejní tradici, jak to vyjadřuje i její název „husitská“, přijatý na VI. sněmu v roce 1971.

Palacký byl jako student evangelické teologie ovlivněn osvícenstvím a raně liberálním protestantismem. Rozešel se s ortodoxním luterstvím, ale věřícím neprestal být. Jeho víra a náboženské myšlení nesly otisk osvícenského racionalismu. Rodina Měchurova jeho manželky Terezie žila katolickou zbožností, avšak byla to zbožnost otevřená, tolerantní v duchu bolzanismu a reformního katolicismu. Palacký se stýkal s Bernardem Bolzanem a udržoval přátelské styky s kněžími Karlem Aloisem Vinařickým a Františkem Schneiderem. Právě z tohoto myšlenkového a spirituálního prostředí reformního katolicismu 19. století vychází ve svých počátcích Církev československá husitská.

Dalším sblíživým prvkem je demokracie. Palacký byl nejen významný historik, ale i aktivní český politik. Stojí v počátcích české demokracie a jeho projevy a články jsou výrazem jeho osobního i specifického přesvědčení demokrata. V Církvi československé husitské se od jejího zrodu zřetelným způsobem projevoval demokratický rys. Dokládají to myšlenky dr. Karla Farského v jeho Postilách i v dokumentech církve. Demokratický rys se projevuje ve vnitřním uspořádání církve, ale i navenek v podpoře demokratického masarykovského státu. Demokracie v Církvi československé husitské nebyla chápána jen jako „duch doby“, ale též jako výraz původního prvokřesťanského bratrství.

V letošním roce 2026 se uskutečňuje a připravuje řada akcí, zvláště na místech spojených s životem a působením této osobnosti. Pořádají se v jeho rodišti Hodslavicích, v Kuníně – místě proslulého Filantropina, kde se Palacký vzdělával. Hlavním organizátorem akcí v tomto moravském regionu je Muzeum Novojičínska. V Národním muzeu v Praze bude v měsících dubnu až srpnu přístupná výstava věnovaná této osobnosti a bude provázena doprovodnými programy pro žáky škol i veřejnost. Pořady budou též na zámku v Malči, kde žije pan Václav Macháček-Rieger, jeho majitel a potomek Palackého. V Lobkovicích bude dne 31. května 2026 probíhat vzpomínková akce u hrobky rodiny Palackých a na zámku. Ze spisů Palackého mají v tomto roce vyjít autografické zápisky „Každodenníček“ a pojednání o estetice „Krasověda“.

Církev československá husitská připravuje ve spolupráci s Městskou částí Praha 1 a Praha 2 akce na 26. května 2026 v Památníku v Palackého ulici, na Palackého náměstí u pomníku od Stanislava Suchardy a v kostele sv. Václava Na Zderaze v Praze 2 hudebněkulturní pořad.

Tomáš Butta

Vědomou střídmost vítá duše i tělo

Popeleční středou jsme tento týden vstoupili do doby postní. Křesťanský kalendář tím otevírá čas, který je od nejstarších dob spojen s praxí půstu. Testuje tak schopnost člověka ovládat své návyky, vztah k sobě, k druhým, ale i k Bohu. Smysl půstu byl v průběhu dějin nicméně často zpochybňován, snadno se totiž mění v mechanické konání bez vnitřního dopadu. Naše husitská tradice je v tomto ohledu výrazně strážlivá – třeba tím, že odmítá víru redukovat na „pouhé“ plnění náboženských povinností a klade důraz na pravdu, svědomí i osobní odpovědnost. Právě z této perspektivy je legitimní ptát se, zda a jak může půst obstát dnes: nejen jako historická praxe, ale jako racionálně obhajitelné smysluplné jednání.

Současná neurověda poskytuje k této otázce zajímavá data související s faktem, že lidský mozek jedná převážně podle naučených vzorců; neurochemický „motor“ odměny a motivace se neaktivuje pouze při dosažení cíle, ale už ve fázi očekávání jeho blízkosti. Tak vzniká řetězec impulzů: vyhledávání potěšení z jídla, sociální média nebo rychlá zábava – tak, jak jsme o tom psali v nedávném magazínovém čísle našeho časopisu věnovaném závislostem. Tyto rutiny mohou být natolik pevné, že člověk jedná téměř automaticky, aniž by si uvědomoval, proč a k čemu směřuje. Zkrátka schopnost vědomého rozhodování je silně oslabena.

Půst do tohoto systému návyků a automatismů vstupuje jako „vítané“ narušení. Dočasné omezení jídla, komfortu či různých podnětů vede k přeladění nervového systému. Výzkumy ukazují, že takové omezení vede k aktivaci prefrontální kůry – oblasti mozku spojené s plánováním a sebekontrolou – a zvyšuje schopnost rozlišovat, co je důležité. Vědomý půst také ovlivňuje hladiny stresových hormonů a podporuje metabolickou rovnováhu, což potvrzují současné studie o střídmosti, časově omezeném příjmu potravy.

Nepohodlí, které se při půstu objevuje, není selháním, ale informací: odhaluje, kde se z prostředků staly cíle a kde svoboda ztrácí svou původní podobu. Biblicky řečeno: kde se z prostředků stal pán.

Biblický jazyk zkušenost pojmenovává jako rozlišování – schopnost

rozeznat, co vede k životu, a co jej svazuje. Opět tedy nejde jen o to člověka morálně „vylepšit“. Smyslem není výkon ani sebeovládání pro sebeovládání samotné. Bible umí být i značně kritická, kde tuší, že by se konání mohlo smršknout na veřejné

gesto či egoistickou demonstraci zbožnosti. Prorok Izajáš píše o půstu, který je „slzami a hladem“, a přitom neotevírá ruce hladovým, neosvobozuje utlačované a nezastavuje bezpráví (Iz 58,5-7). I když se člověk zdržuje jídla, pokud jeho jednání nezmení svět kolem něj, je to špatně.

Ježíš podobně varuje: nehlaste lidem, že se postíte, aby vás chválili; nechte půst zůstat soukromým, v nitru člověka (Mt 6,16-18). V evangeliu je půst zrcadlem – je o směru, kterým se lidský život ubírá. V tom spočívá jeho trvalá aktualita: není to starodávný zvyk, ale nástroj, který zkoumá, čím člověk žije.

Řecké metanoia označuje změnu smýšlení, která se projevuje konkrétním jednáním.

Číslo čtyřicet se v Bibli opakuje s pozoruhodnou pravidelností: potopa, putování Izraele pouští, Mojžíš na Sinaji, Ježíšův půst na poušti. Vždy jde o čas přechodu, kdy staré už nefunguje, ale nové ještě není „hotové“. Označuje čas nutný k přeuspořádání vztahů – k Bohu, k sobě, ke světu. Mojžíš, Eliáš i Ježíš vstupují po čtyřiceti dnech do nové fáze poslání.

Čtyřicet dní postní doby není slibem rychlé proměny. V biblickém i běžném lidském měřítku jde o čas, který již umožňuje oslabit staré návyky a nabídnout jiné orientace.

Touto nedělí do tohoto prostoru vstupujeme. Ne z povinnosti, ale jako do svobodného experimentu. Tělo zde není protivníkem ducha, ale místem, kde se rozhodnutí víry uskutečňuje.

Doba postní nestaví na iluzi, že člověk se dokáže změnit silou vůle. Počítá se slabostí, selháním i opakováním týchž chyb. Snad právě proto je časově omezená a zakončená Velikonocemi – ne úspěchem člověka, ale Božím jednáním.

redakce

A vše, co stvořil, bylo dobré

Vzpomínám si, že jsem kdysi oddávala pár, ve kterém žena byla o dost starší než muž. Byla o dost starší! Pamatuji se, že jsem kvůli tomu jednu noc téměř probděla, protože najednou bylo i na mně to rozhodnutí, zda pár oddat, či ne. Ženichova rodina nevěstu nepřijala a odmítla vůbec na svatbu přijet.

Jaké bylo mé rozhodnutí? No samozřejmě, že jsem je oddala. Došlo mi, že nemám právo hodnotit, zda je jejich láska v pořádku i s ohledem na jejich věkový rozdíl. Kolikrát se některé páry jeví jako dokonalé, a po nějaké době zjistíte, že se manželství rozpadlo. Tu pro nekompatibilitu, tu byl manžel opilec a surovec, tu žena záleťná. Ani to v době předsvatební nevidíte. V době příprav se lecos pozná. A spíše to vidíte kolikrát vy jako nezaujatý pozorovatel s litou praxí než snoubenci samotní; přesto i váš úsudek může být zcela mylný.

Až se stydím, když jsem se u jednoho páru bála, že nevydrží (nikomu jsem to pochopitelně neřekla). Žena se mi jevila značně hašteřivá a manipulativní,

Dokončení na str. 3

Co znamená spojit své síly s ostatními s jasnou vizí?

Je rozdíl mezi tím plavat v klidném bazénu vody a přeplavat kanál La Manche. Jedno nevyžaduje vůbec žádnou přípravu, zatímco druhé vyžaduje důkladnou přípravu a soustředěnost. Rozdíl je v záměru plavců.

Právě teď plaveme přes La Manche. Plaveme v hloubce a je to nebezpečné. Zaměřujeme se na dosažení cíle, ale požadavky na náš výkon jsou obrovské. Vyžadují veškerou naši sílu a odhodlání.

Samy by naše šance byly nepatrné, ale máme podporu. Nejsme sami. Ostatní lidé si uvědomují náš boj. Drží stejný směr. Mnozí jsou s námi ve vodě, plavou na stejný břeh. Jejich přítomnost nás povzbuzuje, abychom pokračovali. Ostatní jsou v záchraném člunu, připraveni pomoci, když se unavíme.

Tato síť spojení nás drží nad vodou, dokonce i v rozbořených mořích. A existuje z jednoho důvodu: je vytvořena záměrně, jedno spojení po druhém. Jinými slovy, vše je pečlivě naplánované. Lidé jsou „verbováni“, aby pomohli. Zdroje jsou sestaveny a organizovány. Sdílena je vize a podpora roste exponenciálně tak, jak je stále více lidí schopno zachytit energii této myšlenky. Plavec už není vydán na pospas, ale zapleten do procesu tak dobře zpracovaného, že dokáže zvládnout i plavbu přes kanál.

Duchovní lékaři jsou takovými dálkovými plavci. Víme, jak plánovat, jak tvořit, jak vytvářet síť. Víme, jak sdílet záměr našeho úsilí, kombinovat je s ostatními, abychom dosáhli změn na všech frontách. Klíčem je náš záměr: ne se bezmocně nechat unášet vlnami, ale projít jimi s dobře koncipovaným cílem.

Výzvy před námi se mohou zdát nemožné, ale s trochou zdravého rozumu a představitivosti můžeme najít cestu kupředu. Nebude to snadné. Bude to vyžadovat, aby naše vztahy fungovaly. Bude to znamenat synchronizaci plánů a koordinaci našeho úsilí. Bude to znamenat více plánování než obav, ale to je něco, co může na místní úrovni udělat každý duchovní lékař - ve vodě je s námi přece tolik dalších! Čím více se s nimi záměrně spojujeme, tím více se nám zvyšuje energie a výdrž.

Spojení je síla, která nás drží na hladině. Je vytvořeno, vyživováno a rozšiřováno záměrností. Ne náhodné momenty, kdy si stěžujeme na to, jak se věci vyvíjejí, ale soustředěné konverzace s podobnými lidmi k dosažení záměrných cílů. Duchovní lékaři jsou „dohazovači“, spojují a udržují lidi dohromady, dokud neskončí plavba a vzdálený břeh není dosažen.

To, co teď čtete, je zpráva odeslaná za konkrétním účelem. Snažím se vás „naverbovat“ do společné vize: že jsme společně duchovními lékaři, každý z nás vytváří, co umí, abychom prošli hlubokými vodami kolem nás.

Prosím sdílejte tuto zprávu... A plavte dál.

Steven Charleston,

zdroj: <https://www.facebook.com/bishopstevencharleston>

Z kazatelského plánu

První neděle postní

Až mě bude volat, odpovím mu, v souzení s ním budu, ubráním ho, obdařím ho slávou, dlouhých let dopřeji mu do sytosti. (Žalm 91,15-16)

První čtení z Písma: Genesis 2,15-17; 3,1-7

Tužby postní:

Aby nám dal sílu sebe sama zapřít, svůj kříž pokorně nést a Krista následovat, modleme se k Hospodinu.

Aby upřímným pokáním a vnitřní očistou si naše srdce proměňoval, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písma:

Bože Vykupiteli, tvůj milovaný Syn obstal, když ho ďábel pokoušel. Pospěš nám na pomoc, neboť i na nás útočí různá pokušení. Dej, ať my všichni, jejichž slabost znáš, nalezneme záchranu ve tvé síle! Svým svatým Duchem nás osviť, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: Římanům 5,12-19

Evangelium: Matouš 4,1-11

Verš k obětování: Žalm 91,4

Verš k požehnání (varianta I): Žalm 91,2, **(varianta II):** Matouš 4,10b

Modlitba k požehnání:

Bože Vykupiteli, zbav nás hříšných zvyklostí a daruj nám účast na tajemství spásy, jejímž příslibem nám jsou svátostné dary chleba a kalicha. Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 100, 156, 246, 324

Nad Písmem

Zkouška jako cesta k integraci synovství

Mt 4,1-14

Ježíš byl Duchem vyveden na poušť, aby byl pokoušen od ďábla. Postil se čtyřicet dní a čtyřicet nocí, až nakonec vyhladověl. Tu přistoupil pokušitel a řekl mu: „Jsi-li Syn Boží, řekni, ať z těchto kamenů jsou chleby.“ On však odpověděl: „Je psáno: Ne jenom chlebem bude člověk živ, ale každým slovem, které vychází z Božích úst.“ Tu ho vezme ďábel do svatého města, postaví ho na vrcholek chrámu a řekne mu: „Jsi-li Syn Boží, vrhni se dolů; vždyť je psáno: Svým andělům dá příkaz a na ruce tě vezmou, abys nenarazil nohou na kámen!“ Ježíš mu pravil: „Je také psáno: Nebudeš pokoušet Hospodina, Boha svého.“ Pak ho ďábel vezme na velmi vysokou horu, ukáže mu všechna království světa i jejich slávu a řekne mu: „Toto všechno ti dám, padneš-li přede mnou a budeš se mi klanět.“ Tu mu Ježíš odpoví: „Jdi z cesty, satane; neboť je psáno: Hospodinu, Bohu svému, se budeš klanět a jeho jediného uctívat.“ V té chvíli ho ďábel opustil, a hle, andělé přistoupili a obsluhovali ho.

Postní evangelium začíná paradoxně svatodušní informací, že i bezprostředně po sestoupení Ducha sv. na člověka jej Duch může vést do míst, kde je pokoušen ke zlu! Proto Ježíš radí prosit v Otčenáši „neučď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého“, aby nás Bůh nepřiváděl do situací, kde jsme přímo konfrontováni se silami zla.

Po duchovním posílení při křtu zjevením Božího Synovství Ježíše a sesláním Ducha přichází tělesné vyčerpání čtyřicetidenním vyhladověním, a to je situace nástupu pokušení. Zkouška čerstvě potvrzené Ježíšovy nehlubší synovské identity zní: „Výdržíš být Synem bez rychlého důkazu? Nevěř tomu, když to nemůžeš potvrdit způsobem, jakým teď Ti radím.“ Je pokoušen k synovství založenému ne na nepodmíněné důvěře a lásce, ale na „důkazech“. Základní strategií zla už od Ráje je snaha narušit důvěru k Bohu, zde konkrétně ke slovu Otce, které nad Jordánem zaznělo jasně, a tak zpochybnit identitu: „Jestliže jsi Syn..., dokaz to.“ „Použij moc podle sebe. A pro sebe.“ Nejde o nahodilé hříchy, ale o test či dozrání identity, která otevře novou etapu životní cesty.

I přes naše prosby občas ke zkouškám dochází. Zkoušky ale nejsou selhání, ale součást duchovní cesty. Přičemž platí: „Nepotkala vás zkouška nad lidské síly“ (1 K 10,13). Duchovní vývoj učí mnohému, ale zkouška prověří míru osvojení, přijetí, protože sahá hlouběji než naučené techniky a informace. Začíná v bodě, kdy se „rozpadne scénář“ a člověk je dotlačen jednat z místa, kde se setkává tělo, psychika, identita a hodnoty.

Zkoušky si nevybíráme (i Ježíš jde na poušť z poslušnosti a ne ze své vůle), ale volíme si, jak k nim přistoupíme. Během zkoušky jsou naše volby už vedeny spíše z nitra, z podstaty toho, kým v daný moment doopravdy jsme.

Smyslem – Bohem připravených – zkoušek je mj. pomoci nám v integraci, začlenění, „zvnitřnění“ duchovně poznaného do své identity; případně sebediagnostika slabosti, rozpoznání toho, co bylo poznáno pouze mentálně, ale nebylo dosud integrováno.

Skutečná zkouška nepřichází v situaci, kdy jsme plni síly, kdy fungují role, vztahy, energie, ego, naučené strategie. Zkouška přichází v oslabení, kdy toto vše odpadlo a zůstává to, čím opravdu jsme. Pod vnější maskou, uvnitř. Chvilu, kdy padl nejen plán A nebo B, ale i plán Z.

Zkouška míří na integritu, odhaluje kvalitu a ve výsledku posiluje a přivádí k vyšší etapě. Ve zkoušce ztrácíme mnohé staré opory a procházíme tichem tam, kde dřív byla odpověď. Typicky jde o situace, kde „správné řešení“ bolí momentálně víc než únik.

V pokušení neobstát či se mu svévolně vyhnout, jde o posun od: „Bože, teď ti nerozumím, ale zůstávám ti otevřený“ k: „Bohu rozumět nemusím, zařídím to po svém.“

Kořenem zla, bez něhož by k podlehnutí pokušení nedošlo, je přestat důvěřovat Bohu, a raději vzít svůj život (i životy jiných) do své režie, podle svého lidského rozumu a nebiblických představ o dobru a zlu (třeba i dobře míněných sekulárně humanistických, antropocentrických), které jsem porůznu posbíral z různých „zdrojů“. Cílem zla je naše zničení, protože „mzdou za hřích je smrt“ (Ř 6,23). Metodou tohoto umrtvení je pak naše oddělování od Života (Boha), zejm. skrze zpochybňování Boží lásky, moudrosti a moci. Završením pak je zamlžení (na rozdíl od jiných pomíjivých pozemských identit a rolí) naší pravé a neměnné identity milovaného syna a milované dcery Boží, kterou jsme nezrušitelně přijali skrze svátost křtu. Zlu jde o to, abychom zapomněli, že nic nás nemůže oddělit od lásky Boží (Ř 8,35-39), a zůstali s pocitem osamění, bezmoci a naprosté beznaděje (tj. ve stavu vědomí pekla).

Když člověk podlehne tomuto pokušení, je to velmi nebezpečné a má to své neblahé následky. Někdy i na další generace. Přesto to neznamená, že je člověk navždy ztracený. Pád i vzestup je součástí duchovní cesty. A pád na dno je příležitostí k návratu až Domů (L 15,1-3.11-32). Jak tedy můžeme ve zkouškách obstát? Obstát ve zkoušce neznamená být bez strachu, necítit bolest, nemít pochybnosti (srovn. Getsemany, Golgota). Obstát znamená: neztratit důvěru k Bohu a k Jeho dobrotě, moudrosti, lásce a moci. Obstát znamená uchovat naději, navzdory vší beznaději. Obstát znamená nevyměnit smysl za úlevu.

Obstát je možno jen při zachování vztahu s Bohem a Jeho silou, přidržení se Jeho síly, zachováním důvěry v Něj. Kdo se snaží bojovat se zlem jen vlastní silou, nakonec prohraje. Nemá reálnou šanci čelit inteligenci a moci zla, které člověka rádově převyšují a které se snaží působit i uvnitř nás samých. Vždyť nad lidstvem už zlo – díky věrnosti Boží sice jen dočasně – ale přece jen vyhrálo – jinak bychom byli v Ráji, a ne v tomto světě, jehož vládce je ale – díky Kristu – již odsouzen. (J 16,11) Jen jsme-li v živém a důvěřivém vztahu k síle Lásky, která byla ochotna z lásky k nám obětovat úplně všechno na kříži, jsme v situaci, v níž lze moc zla porazit.

Jen proti této Lásce zlo nemá šanci. Proto jen v Kristu je naše vítězství, naše štěstí, naše láska, naše budoucnost, naše všechno. Amen.

Jan Kohout

Otče, v hodinách zkoušky nás uč zůstávat u tebe, i když ti nerozumíme.

Chraň nás před pokušením hledat úlevu místo tebe.

Denně v nás obnovuj jistotu, že jsme navždy tvými milovanými dětmi.

Jistotu, že ani život, ani smrt, ani nic jiného nás neodloučí od tvé lásky. Amen.

A vše, co stvořil, bylo dobré

Dokončení ze str. 1

ale zrovna tento pár se osvědčil. S úsměvem na rtech jsem si řekla, že to vlastně některým mužům i vyhovuje mít vedle sebe ženu, která za ně leccos rozhodne. Někdy to je zase naopak. Tak kdo má rozhodnout o tom, kdo ke komu patří, nebo ne?

No přeci snoubenci samotní. Jednou jsem oddávala pár, kde ženichovi diagnostikovali Parkinsonovu chorobu, a v jiném páru dokonce neléčitelnou rakovinu slinivky. A tyto dva páry se v lásce a s láskou vzaly. Myslíte, že měl někdo právo jim to vymlouvat nebo nedovolit? I přesto jsem je oddala, žel v jednom případě dělala i brzy pohřeb.

Nedávno jsem oddala krásný pár, který z mého pohledu byl vyvážený a pozhnaný. Někomu se však takto jevit nemusel. Ženich měl poruchu vzrůstu, a tak by se nad tím také mohl někdo pozastavovat. Jejich děti přeci mohou zdědit stejný vzorec a být v dospělosti malí. Vadí to snad někomu? A co ten mnou zmiňovaný první pár, kde byla žena podstatně starší? Žena, která díky svému věku už nemohla porodit děti?

Co je hlavním důvodem sňatku? Aby se naplnilo manželství dalším početím a lidstvo se tak přirozeně plodilo a množilo, nebo se může uzavřít manželství z „pouhé“ lásky? A co když je jeden z páru nebo oba neplodní? Naplňuje se tak podstata manželství?

Ano, dnes se sňatky uzavírají povětšinou z lásky a nikdo tomu nebrání. Snad jsme ušli kus cesty k porozumění a respektu a dovolíme i páru, který už je ve věku našich babiček a dědů, aby se vzali, protože ani jednomu nevyšlo předchozí manželství. Přejeme jim jejich lásku. I takové páry jsem oddávala. Nebylo člověka, který by jim jejich štěstí,

lásku a nový krok do společného života nepřál. Stejně tak etnický smíšeným párům. I když se přiznávám, že vidět vedle sebe Afričany a Asiata je pro mne velmi zvláštní, nemohu přesto ani pomyslet, že by to bylo špatně. Genetici říkají: ba naopak. Afričan si dnes běžně vezme Evropanku a Indián Asiátku. Můj bratranec si vzal Japonku a jak jsou spolu spokojeni! Možná, že tady už přijde někomu divné, že vůbec zmiňuji takové odlišnosti u párů, které se berou. Vždyť je to normální. Ano, je. Jen jsme třeba v některých případech nebyli zvyklí.

A tak jako Bůh dovolil, aby se někdo narodil tmavé, někdo světlé pleti, někdo s poruchou růstu nebo bez rukou, tak Bůh dopustil, aby se narodili lidé i s jinou sexuální orientací. Nelíbí se to někomu? Podejte si stížnost u pána Boha. I takoví lidé umí milovat. A když se zamilují, tak spolu chtějí žít.

Problém bych spíše viděla v netolerantnosti, sobectví, agresi, lži a nenávisti, bezohlednosti, krutosti atd.

A takovému zlu propadají lidé bez ohledu na rasu, náboženské vyznání, pohlaví nebo sexuální orientaci. Naštěstí (věřím, že většina) lidí je vedena přirozenou mravností, ohleduplností, láskou a respektem.

A také bez ohledu na to, jaké barvy, orientace nebo s jakým postižením se narodili.

Všichni potřebujeme lásku a přijetí. Ano, všichni, i ti, kteří nevědí, jak na to, a nemoudře druhým berou a ubližují v domění, že tím získají víc. Nezáskají. Nejvíce získají ti, kdo přijímají celé Boží stvoření v jeho překrásné rozmanitosti, kteří se ho naučili vnímat a milovat. Bůh vám žehnej a toliko za mne,

Marika Zvarďoň,

farářka náboženské obce Praha-Vyšehrad

Kde bydlí Bůh?

Možná jste viděli baladický film Hanele z prostředí židovské komunity na Podkarpatské Rusi. Byl natočen podle Olbrachtovy knížky *O smutných očích Hany Karadžičové*. Za krásnou Hanele přichází zbožný krejčí Pinches a ptá se jí: „Kde bydlí Bůh?“ Překvapená dívka mlčí. A Pinches odpovídá: „Bůh bydlí tam, kam ho člověk pustí.“ Je-li tomu tak, nepřipadá si Bůh zde na Zemi jako vyhnanec? Putující od domu k domu, od srdce k srdci, čekající trpělivě, kdy ho vpustíme dovnitř?

Ve skutečnosti je ovšem Bůh uvnitř od počátku. To my jsme venku, oddělení od vlastní podstaty. Kdo chce najít skrytého Boha, musí přijít k sobě, být u sebe, sejít po dlouhou nepoužívaném schodišti do sklepení své duše. Tam se objeví tajná komnata, kde nás přivítá Bůh! On je totiž domácím pánem v niterném středu lidské bytosti, kam je nám zatěžko přijít na krátkou

návštěvu, natož přijmout pozvání stát se členem domácnosti a vzít místo u prostřeného stolu.

Janovo evangelium popisuje první setkání učedníků s Ježíšem. Ptají se ho: „Rabbi, kde bydlíš?“ Ježíš neodává žádnou adresu (Nazaret, Kafarnaum), ale vybízí je: „Poďte a uvidíte!“ Oni šli a zůstali už s ním. Následováním Ježíše se jim – i nám – otevřela cesta ke sjednocení s Bohem, zabydlením v srdci člověka. Ježíšova vnitřní radost vychází z vědomě prožívaného poznání: VÍ, KÝM JE.

Žije v plné jednotě se sebou samým. S důvěrou a vděčností přijímá, že je milovaným Božím synem. Proto s veškerou autoritou Spasitele může říci: „Já a Otec jsme jedno.“ Do života v celistvosti, do jednoty, z níž se raduje a čerpá z ní pravý pokoj srdce, zve každého, kdo vyslyší jeho výzvu: „Poď za mnou! Uvidíš věci daleko větší!“

L. Bujna, blog mysterion.cz

Recenze

Zelená míle - mistrovské dílo srdce a víry

V době, kdy se znovu a znovu střetáváme s otázkami moci, spravedlnosti a lidského svědomí, má smysl vracet se k příběhům, které tyto hranice odhalují. Zelená míle není jen silným románem a filmem své doby, ale nadčasovým podobenstvím o selhání systému a ceně lidské nevinny. Kde končí spravedlnost lidská a začíná spravedlnost Boží? Zamysleme se nad těmito otázkami s Ondřejem Syrovým – po téměř dvaceti letech od vydání snad nejsilnějšího románu Stephena Kinga, jenž zároveň nejvíce přesáhl jeho obvyklou tvorbu.

Jde o hluboce lidský příběh o vině a nevině, o víře, utrpení a především o tragické nespravedlnosti, která už nejde vzít zpět. Příběh sleduje vzpomínky bývalého vězeňského dozorce Paula Edgecomba, který sloužil na cele smrti ve věznicí Cold Mountain ve 30. letech 20. století. Na „Zelené míli“ se setkává s odsouzceni čekajícími na popravu – mezi nimi i s Johnem Coffeym, obrovským, tichým a mentálně prostým mužem odsouzeným za brutální vraždu dvou malých dívek. Postupně však vychází najevo zásadní skutečnost: John Coffey je nevinný. Nejen, že zločin nespáchal, ale je i nositelem nadpřirozeného daru – dokáže uzdravovat, přenášet bolest a hluboce soucítit s utrpením druhých. Právě tato kombinace naprosté nevinnosti a výjimečné laskavosti činí jeho osud o to tragičtější. Systém, který má chránit spravedlnost, selhává, a poprava nevinného člověka se stává neodvratitelnou. King zde velmi silně ukazuje, že zlo nemusí mít vždy podobu monstra, ale může mít podobu slepé moci,

strachu, předsudků a neschopnosti přiznat omyl. Neprávem odsouzený John Coffey je často vnímán jako kristovská postava. Tyto motivy nejsou náhodné. Stephen King se hlásí ke křesťanství a v Zelené míli je jeho duchovní pohled patrný velmi silně. Víra zde není moralizující ani dogmatická, ale tichá, bolestná a plná pochybností. Příběh klade otázku, která je hluboce biblická: Co když spravedlnost světa není totožná se spravedlností Boží?

Filmové zpracování Zelené míle z roku 1999, které režíroval Frank Darabont, zůstává jednou z nejlepších adaptací Kingova díla. Film byl nominován na čtyři Oscary, včetně nominace na nejlepší film a nejlepší vedlejší herecký výkon (Michael Clarke Duncan). Především však dokázal zachovat jádro příběhu – tragédii nevinného člověka zničeného systémem.

Ondřej Syrový

Husitský sochař obdržel na VIII. olympiádě v Paříži bronzovou medaili za sochu Lučištníka

„Kdyby z kamene nevytesal nic jiného než náhrobky a památníky pro padlé ve válce, bude jeho dílo stejně hodno uznání,“ tak píše autoři životopisů o tábořském sochaři J. V. Duškovi. Druhého března to bude 60 let od jeho úmrtí a v červnu 135 let od jeho narození.

Husitská náboženská obec v Táboře právě v únoru slaví 100 let svého založení a může děkovat sochaři Janu Vítězslavu Duškovi za jeho um, kterým vyzdobil vnitřek tábořského kostela - sboru Božích bojovníků (1939). Je to nepřehlédnutelný výčet: Žehnající Kristus, Jan Žižka a Jan Hus, Jan Amos Komenský a Petr Chelčický, betlém, Muž s biblí, Husitský kazatel, Husitský bojovník, Boží bojovník, Dr. Karel Farský, v kolumbáriu socha Anny Stocké-Šechtlové (původně u hrobky rodiny Šechtů na novém hřbitově) a sousoší Loučení (Modli se a pracuj). Sochař se snažil prací s husitským motivem naplnit slova tábořského historika Romana Cikharta: „Jediná spása spočívá v tom, aby duch roku 1420 naplnil ducha roku 1920!“ Především husitskými sochami za svůj život zaplnil zejména jižní Čechy.

Jan Vítězslav Dušek se narodil 8. června 1891 v Makově nedaleko Jistebnice jako jedenáctý z celkem 12 dětí. Po vystudování měšťanky v roce 1905 odešel do Hořic v Podkrkonoší, kde do roku 1909 studoval na tamní c. k. odborné škole sochařsko-kamenické v sochařském oddělení. Již na této škole pod vedením zdejšího ředitele prof. Václava Suchomela se stalo jeho hlavním tématem tvorby husitství. V roce 1911 odešel do Vídně, kde studoval u prof. Wilhelma Hejdy a v roce 1914 byl bez zkoušek přijat na Akademie der bildenden Künste. Za svůj tvůrčí život vytesal 250 soch, památníků či reliéfů a to ještě tvorbu přerušila první světová válka, kdy mu bylo třidvacet let a musel narukovat. Co ale pro mladého sochaře muselo znamenat, když utrpěl vážné poranění levé ruky? Přesto v tábořském lazaretu v novoměstských školách pracoval aspoň pravou rukou a vystavoval svá díla, jako jsou Modlitba za tatička, Raněn, Urna, Pod tíží doby lidstvo ohne se, však neklesne, Modlitba za obránce vlasti a další.

Po válce se Dušek sice usadil v Táboře, ale v podstatě celé období první republiky je spojeno se studiem v zahraničí a účastí na různých zahraničních akcích. Největší vliv na něj mělo pařížské studium Académie de la Grande Chaumière u profesora Emile-Antoine Bourdella, žáka Augusta Rodina. Netrvalo dlouho a jeho talent nabyt ocenění. Byly to olympijské hry v Paříži v roce 1924, kdy při mezinárodní soutěži sochařů byla oceněna jeho bronzová socha Lučištníka. Jen rok na to sklídl úspěch se sochou běžce, za kterou obdržel stříbrnou medaili na pařížském jarním Salonu a třetím jeho „sportovním“ úspěchem byla olympiáda v Berlíně v roce 1936, kam přihlásil sochu Herkula.

Jan Vítězslav Dušek byl natolik úspěšný, že ho v roce 1922 francouzská společnost Sociétés Nationales des Beaux-Arts jmenovala řádným členem sekce rytců a medailérů s právem vystavovat práce na výstavách této společnosti bez předběžného porotou. Následně byl uznán a oceněn i v sekci sochařů. Na výstavě této společnosti měl úspěch jeho model příští sochy Jana Husa. Ta byla realizována v Jindřichově Hradci a k její tvorbě vybral Dušek tvrdý, tzv. bohánecký pískovec z lomu nedaleko východočeských Hořic. S kameníkem Václavem Neubauerem pak během jara 1923 sochu dokončili. Ta se stala dominantou dolní části jindřichohradeckého parku, který byl po ní nazván Husovými sady.

Tábořský sochař tak za svůj plodný život získal mnoho ocenění. Zemřel 2. března 1966 v Táboře, kde byl také pohřben. Poslední pískovcový pomník padlým – 270 centimetrů vysokou postavu muže pro Strakonice – vytesal ve svých 67 letech. **Mirko Radušević**

Foto: Sochař J. V. Dušek při práci / Husitské muzeum v Táboře

Zprávy

Rituál jako narativní časoprostor

Zveme zájemce z řad akademiků, studentů i veřejnosti na workshop Rituál jako narativní časoprostor.

26. března 2026 od 16 do 18 hodin v budově ETF UK, Černá 646/9, Praha 1, učebna E, 3. patro.

Tabita Landová: *Křesťanské přechodové rituály jako prostor vyprávění příběhů: Fragments a touha po celistvosti.*
Pavel Kolář: *Křížová cesta jako svěbytný rituální chronotop.* Program připravila pracovní skupina „Rituály a hledání společného dobra“ v rámci projektu UNCE „Teologická antropologie v mezikulturní perspektivě“. Pořádá Evangelická teologická fakulta ve spolupráci s Husitskou teologickou fakultou UK. **red**

O Marku Epsteinovi v Maně

Zveme vás do vršovického divadla Mana – tentokrát na pořad *Čtení z Epsteinova*. Poznejte Marka Epsteinova, scénaristu a spisovatele, při čtení jeho románů a povídek v podání Ondřeje Černého, s možností koupě a podpisu jeho knih. Marek Epstein je „dvorním autorem“ režiséra Stracha, ale píše scénáře pro mnohé další televizní a filmové projekty, od pohádek (Šťastný smolař, Svatojánský věneček, Anděl Páně 2) přes komedie, detektivky až po velká dramata (Šarlatán, Franz). Méně známá je jeho další literární tvorba. Je též autorem celé řady divadelních her (dvě vznikly pro naše divadlo – Mléčné sklo a Lajf), povídek a románů.

Z programu na webových stránkách vrsovickedivadlo.cz vybrala redakce

Z ekumeny

LONDÝNSKÁ BISKUPKA ANGLIKÁNSKÉ CÍRKVE SARAH MULLALLYOVÁ SE STALA ARCIBISKUPKOU Z CANTERBURY

Volba se konala 28. ledna 2026 v katedrále svatého Pavla v Londýně a význam zvolení ženy arcibiskupkou z Canterbury považuje Konference evropských církví (KEK, CEC) za svoji novou etapu.

Jde o velký význam nejen pro anglikánské společenství, ale i pro širší ekumenické společenství v Evropě. Anglikánská církev je jedna z členských církví KEK. Generální tajemník KEK, reverend Frank-Dieter Fischbach, se bohoslužby zúčastnil a jménem společenství vyjádřil blahopřání a modlitby. „Děkujeme za vaši službu a těšíme se na pokračování našeho společného svědectví o evangeliu ve službě jednoty, spravedlnosti a míru.“

Prezident KEK, arcibiskup Nikitas z Thyateiry a Velké Británie, zdůraznil širší význam jmenování. „Jmenování představuje významný okamžik nejen v životě anglikánské církve, ale také v širším společenství církví v Evropě i mimo ni,“ řekl a vyjádřil přesvědčení, že vedení Sarah Mullallyovou bude „zdrojem obnovy a povzbuzení pro mnohé po celém světě“.

Sarah Mullallyová (*1962) dříve působila jako londýnská biskupka a má zkušenosti ve zdravotnictví, včetně služby hlavní ošetřovatelky Anglie. Jako arcibiskupka canterburská se stává první ženou v tomto úřadu a zaujímá ústřední roli v životě anglikánské církve a globálního anglikánského společenství.

KEC vyjádřila svou modlitební podporu a znovu potvrdila svůj závazek k pokračující spolupráci, dialogu a sdílenému učednictví.

Redakce

Tam u nebeských bran - komponovaný večer

V pátek 27. února 2026 od 19 hodin, Komenského sál, Wuchterlova 5, Praha 6 – Dejvice.

Členové skupiny Fešáci vzpomínají na Michala Tučného – komponovaný večer s písněmi jednoho z nejvýznamnějších interpretů české country music. Vstupenky nutno zakoupit předem, omezený počet míst, informace na tel.: 603 733 853. **red**

ZTRACENÁ HLOUBKA - večer s prof. Annou Hogenovou

12. března od 19 do 20.30 hodin, KC Unitaria Praha

Kam se ztratila hloubka našeho života? A proč máme tolikrát pocit, že nám pod rukama mizí to nejpodstatnější - ticho, klid, smysl, pravda? Zveme vás na mimořádný večer s prof. Annou Hogenovou, který vás vrátí k tomu, co v moderním světě nejvíc chybí. K hloubce. K bytí. K sobě. Budeme mluvit o tom, jak v době spěchu, tlaků a povrchnosti znovu najít prostor, ve kterém lze slyšet vlastní pravdu a žít opravdověji.

- ▶ Vstupenky na <https://cestainspirace.cz/vstupenky>.
- ▶ Zažijete hluboké, inspirativní setkání v bezpečném prostoru
- ▶ Získáte nové vhledy, které pomáhají žít pravdivěji a vědoměji
- ▶ Potkáte výjimečnou osobnost české filosofie
- ▶ Odejdete s pocitem ukotvení a návratu k tomu, co je podstatné

red

Good Job

Kde se dá reklamovat život? Co má společného Job a Baťa? Proč museli vymřít dinosauři? Je „proč“ totéž jako „za co“? Zveme na představení Good Job do kostela naší církve v České Lípě. Ve čtvrtek 12. března od 18 hodin. Můžete se těšit na pozoruhodné ztvárnění jednoho z nejstarších dramát na světě s písněmi, slámem a happyendem, které představí divadlo jednoho herce – Jana Horáka. Vstupné dobrovolné. Dramaturgie: Filip Boháč, režie: Zuzana Horáková.

Jan Horák o sobě: Vystudoval jsem DAMU. Mými hereckými pedagogy byli Jaroslava Adamová, Věra Galatíková a Ladislav Mrkvička. Od roku 2007 do 2013 jsem působil ve Slovákém divadle v Uherském Hradišti. Angažmá jsem ukončil z touhy po dobrodružství. Přestěhoval jsem se do Roudnice n/L, od té doby jsem hercem na volné noze. Spolupracuji na nezávislých projektech nebo vytvářím vlastní. S divadlem jednoho herce cestuji po celé republice, po Slovensku i dál. Působím jako lektor herectví na různých platformách. **red**

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Pokušení na poušti

Z následujícího biblického textu (Mt 4,1-11) vypište slova, která tam nepatří. Získáte tak tajenku, jež je zároveň modlitbou.

Tehdy byl Ježíš Duchem vyveden na Milostivý poušť, aby byl pokoušen od ďábla. Postil se čtyřicet dní a čtyřicet nocí, až nakonec vyhladověl. Tu přistoupil pokušitel a řekl Bože mu: „Jsi-li Syn dej Boží, řekni, ať z nám těchto kamenů jsou chleby.“ On prosíme však odpověděl: „Je psáno: Ne jenom chlebem bude sílu člověk živ, ale každým slovem, které vychází z Božích úst.“ Tu ho vezme ďábel do svatého aby chom města, postaví ho na vrcholek chrámu a řekne mu: „Jsi-li dokázali Syn Boží, vrhni se dolů; vždyť je psáno: Svým v andělům dá příkaz a na ruce tě boji vezmou, abys nenarazil nohou na kámen!“ Ježíš s mu pravil: „Je také psáno: Nebudeš pokoušet Hospodina, Boha svého.“ Pak ho ďábel vezme na velmi vysokou pokušením horu, ukáže mu všechna království světa i jejich slávu a řekne obstát mu: „Toto všechno ti dám, padneš-li přede jako mnou a budeš se mi klanět.“ Tu mu Ježíš odpoví: „Jdi z cesty, satane; neboť tvůj je psáno: Hospodinu, Bohu svému, se budeš Syn klanět a jeho jediného uctívat.“ V té chvíli ho Amen ďábel opustil, a hle, andělé přistoupili a obsluhovali ho.

(Řešení z minulého čísla: Přinášíš-li tedy svůj dar na oltář a tam se rozpomeněš, že tvůj bratr má něco proti tobě, nech svůj dar před oltářem a jdi se nejprve smířit se svým bratrem; potom teprve přijď a přines svůj dar.)

Jana Krajčířiková

Královéhradecká diecéze CÍRKVE ČESKOSLOVENSKÉ HUSITSKÉ

KAZATELSKÝ KURZ

BŘEZEN - LISTOPAD 2026

Základy dějin církve, Starého a Nového zákona, věrouky, liturgiky, homiletiky, pastorační a duchovní péče, správy církve a řádů, religionistiky.

Účastníkem kurzu se budou věnovat přednášející Mgr. Šárka Bažantová, Mgr. Vladimír Hrabá, ThDr. Martin Chadima, Th.D., Mgr. Vladislav Pek, ThDr. Jan Rokytka, Ph.D., ThDr. Stanislav Švarc, Th.D. a Mgr. Pavel Pechanec, biskup.

Přednášky kazatelského kurzu budou probíhat od března do listopadu, formou videokonference každé úterý od 18.30 a 1x v měsíci – v neděli 9.30–15.30 podle daného rozpisu. Přihlášku a doporučení svého faráře zasílejte na adresu Ambrožova 728/3 v Hradci Králové nebo emailem na dieceze.hrdec@ccsh.cz. Přihláška ke stažení na webových stránkách.

www.ccsh.cz

Ambrož GALERIE

Winter party

výstava umělců regionu
vernisáž výstavy 25. února 2026

26.2.-12.4.2026

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6.

Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Matoušová, redaktori: PhDr. Mirko Raduševič, Bc. Ondřej Syrový, grafik Milan Udržal; tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna. Distribuce: ADLEX, spol. s r.o. Xaveriova 1888/45, Praha 5 150 00.

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Předplatné: Mgr. Dagmar Pišová, tel.: 220 398 117, e-mail: prodejna.blahoslav@ccsh.cz. Reklama: tel. 220 398 117.

